

Θέμα Α

A.1.

Στο συγκεκριμένο κείμενο ο συντάκτης αναφέρει απόψεις σχετικά με την κοινωνική θέση της γυναίκας. Διαπιστώνει ότι η γυναίκα διαχρονικά, ακόμα και από φωτισμένα πνεύματα, αντιμετωπιζόταν ως κατώτερη ύπαρξη σε σύγκριση με τους άνδρες, προορισμένη αποκλειστικά για την αναπαραγωγή του κόσμου των ανδρών. Προσθέτει ότι ιδίως στη σύγχρονη εποχή υφίσταται σε ολόκληρο τον κόσμο, δυτικό και μη, πολύμορφη βία με τη μορφή αποκλεισμών, καταπίεσης και υποτίμησης.

Θέμα Β

B.1.

1γ, 2γ, 3β, 4β και 5α

B.2.

Οι ακόλουθες λέξεις δηλώνουν: α) προφανώς= έμφαση, β) όμως= αντίθεση, γ) δηλαδή= επεξήγηση, δ) επειδή= αιτιολόγηση, ε) ώστε= συμπέρασμα/αποτέλεσμα.

Η λέξη **προφανώς** στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2, συνδέει νοηματικά την άποψη που διατυπώνεται στην προηγούμενη περίοδο στην οποία γίνεται λόγος για τον «φεμινισμό της διαφοροποίησης», ρεύματος που επιμένει στον διαχωρισμό των φύλων με την επόμενη στην οποία γίνεται αναφορά στις αυτονόητες διαφορές μεταξύ των φύλων –η νοηματική σύνδεση γίνεται με **εμφατικό** και διευκρινιστικό τρόπο με τη συγκεκριμένη λέξη.

Η λέξη **όμως** στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2, συνδέει νοηματικά την άποψη που διατυπώνεται στην προηγούμενη περίοδο στην οποία γίνεται λόγος για τις υπαρκτές και αυτονόητες διαφορές μεταξύ των φύλων με την επόμενη της στην οποία η συντάκτρια διαβεβαιώνει με **αντιθετικό τρόπο** ότι, παρά τις υπαρκτές και αυτονόητες αυτές διαφορές, (και) οι γυναίκες είναι άνθρωποι.

Η λέξη **δηλαδή** στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2, συνδέει νοηματικά την άποψη που διατυπώνεται στην προηγούμενη περίοδο στην οποία αναφέρονται παραδείγματα με ιδιότητες που συγκεντρώνουν οι γυναίκες, με την επόμενη στην οποία **επεξηγείται**

ότι οι ιδιότητες είναι βασικά δραστηριότητες γενικά των ανθρώπων, επομένως (και) των γυναικών.

Η λέξη **επειδή** στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2, συνδέει νοηματικά την άποψη που διατυπώνεται στην προηγούμενη περίοδο, ότι δηλαδή οι γυναίκες και στη σύγχρονη εποχή υφίστανται ποικίλες μορφές βίας, με την επόμενη, στην οποία **αιτιολογούνται** αυτές οι μορφές βίας λόγω του φύλου των ανθρώπων που τις υφίστανται.

Η λέξη **ώστε** στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2, συνδέει νοηματικά την άποψη που διατυπώνεται στην προηγούμενη πρόταση, στην οποία αναφέρεται ότι ο διάλογος για τη θέση της γυναίκας ως θύμα είναι αισθητός/έντονος στη σύγχρονη εποχή, με την επόμενη στην οποία αναφέρεται ως **αποτέλεσμα** αυτής της οξύτητας, η «θυματοποίηση» της γυναίκας, ακόμα και ως «εύσημο».

B.3.α.

Πρόθεση του συντάκτη στην τελευταία παράγραφο του Κειμένου 1. είναι να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες αναφορικά με τις διακρίσεις εναντίον των γυναικών.

Γλωσσικές επιλογές που υπηρετούν αυτήν την πρόθεση είναι:

α) η χρήση του επιθέτου **(τη) μεγαλύτερη**: συγκεκριμένη γλωσσική επιλογή ευαισθητοποιεί και επειδή λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη «αδικία» (η οποία είναι και αυτή γλωσσική επιλογή) και επειδή χρησιμοποιείται στον **υπερθετικό** βαθμό.

β) η χρήση του **άπληθυντικού γραμματικού προσώπου** με την οποία επιδιώκεται ο καθολικός αναστοχασμός, αναγνωστών και συντάκτη, πάνω στο ζήτημα της βίας κατά των γυναικών.

γ) η χρήση της λέξης **«συμπονούμε»**, λέξη με συναισθηματικό φορτίο, λέξη συναισθηματικά φορτισμένη (η συμπόνια ως προϋπόθεση ευαισθητοποίησης).

δ) η χρήση της λέξης **«αμέτρητες»**, με την οποία δηλώνεται το πλήθος των γυναικών που υπέστησαν και υφίστανται τις διακρίσεις και τη βία.

ε) το **ασύνδετο σχήμα** με το οποίο παρατίθενται προτάσεις (με έμφαση στα ρήματα) που καλούν τους αναγνώστες σε αναστοχασμό, σε ενσυναίσθηση και σε αγώνα για την εξάλειψη των διακρίσεων.

B.3.β

Η αντίθεση που εντοπίζεται στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 2 είναι μεταξύ του «κλασικού» φεμινισμού, που δίνει έμφαση σε χαρακτηριστικά των γυναικών που είναι δυνατόν να αλλάξουν και στην πεποίθηση ότι τα πράγματα αναφορικά με τη θέση της γυναίκας είναι δυνατόν συνολικά να αλλάξει (α' σκέλος), και στον «νεοφεμινισμό», που εμμένει στον ντετερμινισμό αναφορικά με τις ταυτότητες φύλου που είναι ανάγκη να αλλάξουν και να ξεπεραστούν (β' σκέλος αντίθεσης).

Η επιλογή της αντίθεσης, όπως παρουσιάζεται από τη συντάκτρια, υπηρετεί τους εξής σκοπούς:

α) να καταδειχθεί η βασική διαφορά των δύο μορφών φεμινισμού, του «κλασικού» και του «νεοφεμινισμού»

και

β) να καταδειχθεί η βασική θέση της, ότι δηλαδή ταυτότητες που βασίζονται σε χαρακτηριστικά φύλου, επιδερμίδας πρέπει να ξεπεραστούν.

Θέμα Γ

Στο **Κείμενο 3** αποτυπώνεται η συναισθηματική και ψυχική κατάσταση του πρωταγωνιστή που έχει περιπέσει στην κατάσταση της ανεργίας και καλείται να αποκαλύψει αυτήν την πραγματικότητα στη γυναίκα του, τρεις βδομάδες μετά από την απόλυσή του. Βιώνει την ανεργία και ως προσωπική ήττα αλλά κυρίως ως **διάψευση/ματαιώση της ανδρικής του ιδιότητας**. Αξιοποιώντας τον αφηγηματικό τρόπο του **εσωτερικού μονολόγου**, ο συγγραφέας εκφράζει τα αισθήματα **αυτό-λύπησης** και **αυτό-διάψευσης** που κυριαρχούν στον ψυχισμό του άνδρα πρωταγωνιστή. Κυρίαρχα συναισθήματα είναι η **απόγνωση**, η **αίσθηση του αδιεξόδου**, η **ψυχική ασφυξία** στην οποία έχει οδηγηθεί η **ντροπή**, η **ενοχή** και ο **θυμός**.

Τα συναισθήματα αυτά τα βιώνει όχι τόσο αναλογιζόμενος τις οικονομικές επιπτώσεις της ανεργίας όσο/και κυρίως ως **έκπτωση από την ανδρική του ιδιότητα**, ως την **αναξιοτήτά του ως άνδρας**. Η διάψευση της ιδιότητάς του/η «έκπτωση του φύλου» ως άνδρας, όπως φαίνεται μέσα από την ανεργία, είναι αυτή που: α) τον οδηγεί σε περιπλανήσεις στην πόλη με το αυτοκίνητο, β) στο γεγονός ότι συνεχώς αναβάλλει στην αποκάλυψη αυτής της εξέλιξης στη σύζυγό του. Ενδεικτικές είναι από αυτήν την άποψη οι γλωσσικές επιλογές **με σούταραν**, που δηλώνει τον απαξιωτικό τρόπο της απόλυσης αλλά και τον αυτό-υποβιβασμό του πρωταγωνιστή, τη χρήση της παρομοίωσης **σαν αλεξιπτωτιστές ... αλεξίπτωτό του** στην ίδια λειτουργία, την επανάληψη της λέξης **άνδρας**, που όσες φορές χρησιμοποιείται συνδέεται με απαξιωτικές για το φύλο εκφράσεις **Τι σόι άντρας είναι αυτός στα ίσα, ... που της λέει ψέματα ...** ακόμα.

Η διαχείριση της συγκεκριμένης κατάστασης από την πλευρά του πρωταγωνιστή κρίνεται ως η αναμενόμενη, εφόσον ο πρωταγωνιστής είναι δέσμιος και εγκλωβισμένος στο ανδρικό πρότυπο και στερεότυπο, σύμφωνα με το οποίο η απώλεια της εργασίας ταυτίζεται με την απώλεια του ανδρισμού. Αυτή η αντίδραση θα εντοπιζόταν σε μεγάλο αριθμό ανδρών, εφόσον πολλοί από αυτούς θα ήταν εγκλωβισμένοι στο ίδιο στερεότυπο. Οι συγκεκριμένοι άνδρες στην περίπτωση αυτή δεν θα λάμβαναν υπόψη τους ότι η ανεργία ως οικονομικό πρόβλημα, δεν διακρίνει φύλα σε μεγάλο βαθμό, αλλά εξίσου μπορεί να πλήξει και άνδρες και γυναίκες.

Θέμα Δ

α) Φαινόμενα παραβίασης δικαιωμάτων της γυναίκας

στον ιδιωτικό βίο

1. Επωμίζεται το μεγαλύτερο μέρος των οικιακών και οικογενειακών υποχρεώσεων καθώς και το μεγαλύτερο μέρος της ανατροφής των παιδιών, σαν να είναι σύμφυτες αυτές οι υποχρεώσεις με το φύλο της.
2. Πολύμορφη βία:
 - α) λεκτική βία: υποτιμητικοί, προσβλητικοί, απαξιωτικοί χαρακτηρισμοί, ύβρεις, χλευασμός,
 - β) ψυχολογική βία: απειλές και υποτιμητική συμπεριφορά, απαγόρευση εργασίας, που θα σήμαινε οικονομική ανεξαρτησία,
 - γ) σωματική Κι σεξουαλική: ξυλοδαρμοί, βιασμοί ακόμα και στα πλαίσια του γάμου, ακόμα και θανάτωση γυναικών (γυναικοκτονίες)
3. Αντιλήψεις που θεωρούν τη γυναίκα ως κτήμα/ιδιοκτησία κάποιου άνδρα, πατέρα ή /και συντρόφου, απότοκες πατριαρχικών δομών
4. απαξίωση της προσωπικής γνώμης στη λήψη των όποιων αποφάσεων και γενικότερη υποτίμηση της σημαντικής προσφοράς της σε διάφορους τομείς.

στον δημόσιο βίο

5. οι γυναίκες μαστίζονται σε μεγαλύτερο βαθμό από την ανεργία και την υποαπασχόληση σε σύγκριση με τους άνδρες,
6. ο αποκλεισμός γυναικών από θέσεις ευθύνης, από υψηλόβαθμες θέσεις στον εργασιακό χώρο,
7. μισθολογικές ανισότητες

8. η περιορισμένη εκπροσώπηση των γυναικών στην πολιτική ζωή, στα κόμματα και σε κυβερνητικές θέσεις,
9. η αντιμετώπιση της μητρότητας ως εμπόδιο και ως ανασχετικός παράγοντας εξέλιξης,
10. η σεξουαλική παρενόχληση, η σεξουαλική εκμετάλλευση και οι βιασμοί
11. η παρουσία της γυναίκας στα ΜΜΕ: α) δίνεται έμφαση κυρίως/αποκλειστικά στην εξωτερική εμφάνιση, ιδίως στην έντονη σεξουαλικότητα, υποβαθμίζοντας άλλα χαρακτηριστικά ανθρώπινης οντότητας.

β) η συμβολή της νέας γενιάς στην επίτευξη ισότητας των φύλων

1. να υποδέχονται χωρίς επιφυλάξεις και χωρίς καχυποψία περιπτώσεις κατά τις οποίες γυναίκες βρίσκουν το θάρρος να καταγγείλουν περιστατικά βίας εναντίον τους,
2. συμμετοχή σε μαζικές/συλλογικές εκδηλώσεις διεκδίκησης και προστασίας των Ανθρώπινων δικαιωμάτων , ιδίως αυτών που αφορούν έμφυλες ταυτότητες,
3. συμμετοχή σε δημόσιες συζητήσεις αναφορικά με την κατάρριψη έμφυλων στερεοτύπων και ποικίλων διακρίσεων.